



УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут обліку, аналізу та аудиту Кафедра управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики

Рівень вищої освіти:

другий (магістерський)

Галузь знань:

07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність:

071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма:

«Управлінський облік та бізнес-аналітика»

СИЛЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«ІДЕНТИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА»

Науково-педагогічні працівники, що забезпечують викладання дисципліни:

Титенко Лариса Василівна

к.е.н., доцент, доцент кафедри управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики

Електронна пошта: tytenkolv@gmail.com

Інтернет-посилання на електронний ресурс дистанційного курсу в системі Moodle:

<http://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=1308>

1. Обсяг навчальної дисципліни (для денної / заочної форм навчання)

Загальна кількість годин – 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них:

- лекційних занять – 22 / 4 год.;
- практичних занять – 18 / 4 год.;
- індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача – 2 / 2 год.;
- самостійна робота – 78 / 110 год.

2. Актуальність навчальної дисципліни

Обліково-аналітичне забезпечення виступає ефективним та універсальним інструментом управління сучасною підприємницькою структурою. Використання сучасних методик обліку і аналізу, зокрема засобами інформаційних систем і технологій, дозволяє здійснювати контроль за усіма система та підсистемами бізнес-процесів підприємства, та надає можливість ідентифікувати підприємницькі та професійні ризики господарських процесів та обліково-аналітичних процедур в діяльності суб'єкта господарювання.

3. Мета, завдання, об'єкт та предмет навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: поглиблене вивчення теоретичних та практичних основ застосування облікових та аналітичних методів і моделей з метою ідентифікації та управління ризиками підприємства, систематизації навичок розробки та використання облікових та аналітичних систем у різних прикладних сферах ризик-менеджменту.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення положень теорії та концепції ризику в структурі економічної системи підприємства; визначення факторів, умов та джерел виникнення ризиків; аналіз загальної класифікації ризиків та підходів до її побудови;
- окреслення загальних положень ризик-менеджменту в обліково-аналітичній системі підприємства; визначення особливостей організації процесу управління ризиками; дослідження виміру ризику; вивчення засад стратегії управління ризиками в системі підприємства;
- вивчення категорії підприємницького ризику та його класифікації; ознайомлення з особливостями організації процесу управління підприємницькими ризиками за допомогою засобів, прийомів та методів мінімізації підприємницьких ризиків;
- визначення сутності та змісту професійних ризиків бухгалтера-аналітика; вивчення засад та особливостей креативного обліку як передумови виникнення ризиків на підприємстві; формування вимог до професійних якостей та змісту діяльності бухгалтера та аналітика в контексті управління ризиками підприємства; окреслення напрямів політики підприємства в частині управління професійними ризиками бухгалтера та аналітика;
- визначення принципів організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення управління ризиками на підприємстві; вивчення механізму обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту;
- дослідження основних ризиків обліково-аналітичної системи підприємства та заходів їх нейтралізації; ознайомлення із сучасними методиками обліку в контексті управління ризиками підприємства; вивчення основних аналітичних методів та моделей управління ризиками;
- дослідження психологічного феномену процесу прийняття економічних рішень в умовах ризику; вивчення аспектів теорії перспектив як базису біхевіористичного менеджменту; визначення впливу когнітивних спотворень на прийняття економічних (управлінських) рішень;
- вивчення методики імітаційного моделювання Монте-Карло засобами електронних таблиць; дослідження та застосування функціональних можливостей спеціалізованих програм управління ризиками @Risk і Crystal Ball.

Об'єктом навчальної дисципліни виступають підприємницькі та професійні ризики, що піддаються ідентифікації в обліково-аналітичній системі підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є процес ідентифікації та подальшого управління підприємницькими та професійними ризиками.

4. Загальні та спеціальні програмні компетентності навчальної дисципліни

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти *компетентностями*:

ЗК 1.1. визначати та враховувати в практичній діяльності реальні та потенційні загрози, оцінювати їх можливий вплив на економічну безпеку України;

ЗК 1.3. вирішувати організаційні питання, що стосуються змін культури й структури ведення бізнесу, підвищення ефективності й продуктивності праці, добору ресурсів для задоволення майбутніх потреб підприємства (організації, установи);

ЗК 1.4. визначати основні чинники, що впливають на практику формування якісної та достовірної облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління; на організацію бухгалтерського обліку та проведення документальних перевірок при прийнятті управлінських рішень; на обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки організацій та установ сектору ЗДУ, фінансових та не фінансових корпорацій;

ЗК 2.2. здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у процесі спілкування іноземною мовою або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

ЗК 3.1. здатність раціонально використовувати інформаційно-комп'ютерні технології під час розв'язання завдань, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням і передаванням;

ЗК 3.2. здатність застосовувати програмні продукти для проведення ефективного бізнес-аналізу суб'єкта господарювання та побудови якісних моделей в умовах невизначеності внутрішнього і зовнішнього середовища;

ЗК 3.3. здатність застосовувати програмні продукти для ефективного ведення облікових процесів суб'єкта господарювання;

ЗК 4.2. здатність використовувати навички наукового дослідження в оподаткуванні, проведенні бізнес-аналізу та обліковому забезпеченні діяльності суб'єкта господарювання;

ЗК 4.3. здатність використовувати науково-популярні видання з оподаткування, бізнес-аналізу та облікового забезпечення діяльності суб'єкта господарю, що адресовані широкій аудиторії;

ЗК 4.4. здатність обирати і застосовувати найбільш ефективну методологічну стратегію дослідження;

ЗК 5.1. здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском у сфері бізнесу, які ґрунтуються на невизначеності внутрішнього і зовнішнього середовища;

ЗК 5.3. здатність абстрактно та аналітично мислити, генерувати та моделювати нові ідеї (бути креативним), розробляти та управляти бізнес-проектами, здійснювати їх супровід, та вчасно представляти результати;

ЗК 6.2. уміння доводити та відстоювати свою думку, уміння оцінювати ідеї інших науковців, високий рівень абстрактно-теоретичного мислення, наукової інтуїції;

ЗК 6.5. володіти способами і методами багатофакторного аналізу бізнес-поведінки суб'єктів сектору ЗДУ, фінансових та не фінансових корпорацій та їх використання у практичній діяльності;

ЗК 8.2. здатність самостійно ухвалювати професійні рішення й діяти, нести відповідальність за свої бізнес-рішення й дії;

ЗК 11.1. приймати рішення щодо вибору найбільш доцільних підходів щодо організації та оптимізації обліку, аналізу, контролю, планування та прогнозування результатів діяльності суб'єктів господарювання;

ЗК 11.2. оцінити ефективність застосування системи обліку, аналізу і оподаткування на мікроекономічному та макроекономічному рівні;

ЗК 11.3. здатність застосовувати економіко-математичні методи для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень та якості виконуваних робіт;

СК 1.1. здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в управлінні суб'єктами;

СК 1.2. здійснювати аналітичну обробку облікової інформації з метою оцінювання ефективності функціонування економічних об'єктів;

СК 1.3. приймати найбільш оптимальні управлінські рішення щодо вибору ефективних методів та інструментів, на основі зібраної та узагальненої обліково-аналітичної інформації, при управлінні бізнес-процесами суб'єктів господарювання;

СК 2.5. організовувати та проводити ефективний бізнес-аналіз для вирішування проблемних ситуацій, які виникають в процесі діяльності суб'єктів господарювання;

СК 2.6. здатність використовувати знання й практичні навички щодо результатів дослідження та впровадження їх у професійну діяльність;

СК 3.2. робити глибокий всебічний комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності платників податків;

СК 3.3. здійснювати аналіз результатів фінансово-майнового стану суб'єктів господарювання, фінансових та не фінансових корпорацій; визначати пріоритети в умовах обмежених ресурсів; уміти прогнозувати економічні процеси у сфері грошових, фінансових і кредитних відносин;

СК 4.1. застосовувати нормативні, методичні та інші керівні матеріали з організації та ведення бухгалтерського обліку, аналізу, контролю і оподаткування для ефективної діяльності та прийняття управлінських рішень суб'єктами сектору ЗДУ, фінансових та не фінансових корпорацій;

СК 5.1. використовувати основні методи бізнес-аналізу для прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності макро- та мікроекономічного середовища;

СК 5.2. здатність визначати економічні ризики, оцінювати їх вплив на діяльність підприємств і знаходити шляхи зменшення впливу негативних факторів;

СК 7.1. застосовувати паралельно економіко-математичні методи з методами економічного і фінансового аналізів в оцінці діяльності суб'єкта господарювання, приймати управлінські рішення на основі здійснених прогнозів та оцінки рівня ризику на господарську діяльність підприємств;

СК 7.2. передбачати перспективи розвитку галузей національної економіки, окремих підприємств в умовах ринкових відносин;

СК 9.1. здійснювати бізнес-аналіз результатів дослідження суб'єктів господарювання та розробляти рекомендації щодо їх упровадження;

СК 9.2. узагальнювати і систематизувати теоретичні знання та самостійно їх застосовувати в майбутній професійній діяльності;

СК 10.2. проводити дослідження з вивчення обліково-аналітичних операцій, зовнішнього і внутрішнього середовища організацій і установ сектору ЗДУ, фінансових та не фінансових корпорацій.

5. Методи та форми навчання в межах викладання дисципліни

Лекційні заняття, практичні заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Концептуальні засади ідентифікації ризиків та основи ризик-менеджменту

Т1. Концепція ризику та його ідентифікація в обліково-аналітичній системі підприємства.

Т2. Організаційні аспекти та вимір ризику в обліково-аналітичній системі підприємства.

Т3. Управління підприємницькими ризиками господарських процесів.

Т4. Управління професійними ризиками обліково-аналітичних процедур.

Змістовний модуль 2. Інструментарій, методологія та програмні засоби в управлінні ризиками підприємства

Т5. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту.

Т6. Облікові й аналітичні методи та моделі управління ризиками.

Т7. Біхевіористичні, психологічні й когнітивні аспекти ризик-менеджменту.

Т8. Спеціалізоване програмне забезпечення ризик-менеджменту.

7. Організація поточного та підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового контролю знань в межах викладання дисципліни передбачає виконання:

– двох модульних контрольних робіт;

– екзаменаційної роботи наприкінці вивчення курсу.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів

Структура розподілу балів за практичні заняття для здобувачів вищої освіти денної форми з навчальної дисципліни є наступною:

Тема практичного заняття	Кількість годин	Кількість балів
<i>Модуль 1</i>		
Т1. Концепція ризику та його ідентифікація в обліково-аналітичній системі підприємства	1 год.	4
Т2. Організаційні аспекти та вимір ризику в обліково-аналітичній системі підприємства	1 год.	
Т3. Управління підприємницькими ризиками господарських процесів	2 год.	4
Т4. Управління професійними ризиками обліково-аналітичних процедур	2 год.	4
<i>Контрольна робота №1</i>	<i>2 год.</i>	6
Всього за Модулем 1	8 год.	18
<i>Модуль 2</i>		
Т5. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту	2 год.	4
Т6. Облікові й аналітичні методи та моделі управління ризиками	2 год.	4
Т7. Біхевіористичні, психологічні й когнітивні аспекти ризик-менеджменту	2 год.	4
Т8. Спеціалізоване програмне забезпечення ризик-менеджменту	2 год.	4
<i>Контрольна робота №2</i>	<i>2 год.</i>	6
Всього за Модулем 2	10 год.	22
Поточний контроль за модулями	х	40
Індивідуальна робота	х	10
Поточний контроль до іспиту	х	50
Екзаменаційна робота	2 год.	50
СУМА БАЛІВ		100

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен / диф. залік	залік
90-100	A	відмінно	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре			
60-69	D	задовільно	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

9. Результати навчання в межах викладання дисципліни

Програмними результатами навчання відповідно до освітньо-професійної програми є:

ПР 01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління;

ПР 02. Знати теорію, методiku і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження;

ПР 04. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання;

ПР 05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання;

ПР 06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації;

ПР 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень;

ПР 11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання;

ПР 12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу;

ПР 14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації;

ПР 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;

ПР 19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Господарський кодекс України: прийнятий Верховною Радою України № 436-IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: прийнятий Верховною Радою України № 996-XIV від 16.07.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Податковий кодекс України: прийнятий Верховною Радою України № 2755-VI 02.12.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
6. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Мінфіну від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
7. П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Мінфіну від 28.05.99 р. № 137 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
8. П(С)БО 15 «Доходи»: Наказ Мінфіну від 29.11.99 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
9. П(С)БО 16 «Витрати»: Наказ Мінфіну від 31.12.99 р. № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
10. Порядок подання фінансової звітності: Наказ КМУ від 28.10.98 р. № 419 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п>
11. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. – Харків: Промарт, 2015. – 300 с.
12. Вітлінський В.В. Ризикологія в економіці та підприємництві: монографія / В.В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
13. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: [монографія] / Л.В. Гнилицька. – К.: КНЕУ, 2012. – 305 с.
14. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
15. Економічний ризик: методи оцінки та управління [Текст] : навч. посібник / [Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. – 208 с.
16. Економічні ризики: фінансово-обліково-аналітичний аспекти: монографія / за ред. д.е.н., проф. З.В. Гуцайлюка. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2011. – 200 с.
17. Івченко І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій: навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
18. Кучеренко В.Р. Економічний ризик та методи його вимірювання: Навчальний посібник. – Одеса, 2011. – 200 с.
19. Мойсеєнко І.П. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник / І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.
20. Останкова Л.А. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 256 с.
21. Подольчак Н.Ю. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посібник / Н.Ю. Подольчак, В.Я. Карковська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 268 с.
22. Старостіна А. О. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб. – К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка»”, 2004. – 200 с.
23. Ткачук Г.О. Завдання, зміст та склад обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства / Г.О. Ткачук // Обліково-аналітичне забезпечення в умовах управління фінансово-економічною безпекою підприємства: монографія під ред. проф. Немченка В.В. – Одеса, Фенікс. – 2015. – 360 с.
24. Фесюк М.О. Аналіз фінансових ризиків в системі стратегічного управління підприємством / М.О. Фесюк, В.Л. Фесюк // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : зб. наук. пр. ; відп. ред. О.Є. Кузьмін. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2009. – 652 с.

Допоміжна література:

25. Кравченко В.А. Виявлення та опис підприємницьких ризиків: практичний алгоритм для українського бізнесу / В.А. Кравченко // Вісник Запорізького нац. ун-ту. – 2008. – № 1. – С. 63-70.
26. Мостенська Т.Л. Ризик-менеджмент як інструмент управління господарським ризиком підприємства / Т.Л. Мостенська, Н.С. Скопенко // Вісник Запорізького нац. ун-ту. – 2010. – № 3. – С. 72–79.
27. Панченко І.А. Роль бухгалтерського обліку в системі ризик-орієнтованого управління / І.А. Панченко // Вісник ЖДТУ / Серія : Економічні науки. – 2012. - № 3 (61). - С. 138–141.
28. Штангрет А.М. Обліково-аналітичне забезпечення процесу гарантування економічної безпеки підприємства / А.М. Штангрет // Наукові записки Української академії друкарства. – 2013. – №2. – С.58-63.
29. Гнилицька Л.В. Формування сучасних науково-методичних підходів до оцінювання стану економічної безпеки суб'єктів господарювання / Л.В. Гнилицька // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент: Зб. наук. праць. – Вип. 6. - Одеса: ПП «Фенікс», 2013. – С. 3-10.
30. Гнилицька Л.В. Концептуальні засади підготовки інформації для прийняття управлінських рішень з метою забезпечення економічної безпеки підприємства / Л.В. Гнилицька // Зовнішня торгівля. Економічна безпека: Наук. - практ. журнал. – Вип. 5. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2011. – С.3-8.
31. Гнилицька Л.В. Використання інструментів бюджетування в системі фінансової безпеки підприємства / Л.В. Гнилицька // Зовнішня торгівля. Економічна безпека: Наук. - практ. журнал. – Вип. 3. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010. – С. 86-95.
32. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: [монографія] / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
33. Добровський В.М. Управлінський облік: [навч. посібн.] / Л.В. Гнилицька, Р.С. Коршикова. – К.: КНЕУ, 2005. – 278 с.
34. Донець Л.І. Економічна безпека підприємства: [навч. посібн.] / Л.І. Донець, Н.В. Ващенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
35. Євдокимов В.В. Адаптована модель інтегрованої системи бухгалтерського обліку: [монографія] / В.В.Євдокимов. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 516 с.
36. Лахтіонова Л.А. Аналіз платоспроможності та ліквідності суб'єктів підприємницької діяльності: [монографія] / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2010. – 657 с.
37. Парасій-Вергуненко І.М. Управлінський облік і аналіз у банках: навч. посіб./ І.М. Парасій-Вергуненко, В.Б. Кириленко, Т.В. Ларікова. – К.:КНЕУ, 2012. – 644.
38. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія / [Л.В. Гнилицька, О.М. Ляшенко, Ю.С. Погорелов та ін.]. – Луганськ: Елтон-2, 2010. – 282 с.
39. Шевелев А.Е. Риски в бухгалтерском учете: учебное пособие / А.Е. Шевелев, Е.В. Шевелева. – [2-е изд.]. - М.: КНОРУС, 2011. - 304 с.
- Інформаційні ресурси Інтернет:*
40. Програма моделювання ризиків @Risk: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.palisade.com/risk/ru/>
41. Програма моделювання ризиків Crystall Ball: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oracle.com/technetwork/middleware/crystalball/downloads/index.html>
- Міжнародні видання:*
42. Economic Security: Neglected Dimension of Security / Center for Strategic Conferencing, Institute for National Strategic Studies. – Defense University, Washington, D.C. 2011. – 130 p.
43. John C. Hull. Risk management and financial institutions / Wiley Finance. – 752 p.
44. Leveson I. Economic Security: A Guide for an Age of Insecurity / iUniverse. – 2011. – 654 p.
45. Rejda G. Social Insurance and Economic Security / Routledge, 7 edition. – 2014. – 325 p